

*Алекс ЛЕНАРТС,
Надзвичайний і Повноважний Посол
Королівства Бельгія в Україні*

ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ Й ПРОДОВЖЕННЯ БАГАТОРІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА БЕЛЬГІЇ ТА УКРАЇНИ

– Пане Посол, могли б Ви окреслити основні досягнення співпраці між Україною і Бельгією за останні роки? Які питання порядку денного відносин між нашими країнами нині є головними?

– Торговельно-економічна та інвестиційна співпраця між Бельгією і Україною триває. Економіки обох країн, як і всього світу, орієнтовані на пом'якшення впливу коронавірусної пандемії. Попри це продовжено роботу зі зміцнення двосторонньої взаємодії у сферах енергоефективності та відновлюваних джерел енергії, промисловості, машинобудування й науки. Парламентарії регулярно зустрічаються з представниками громадянського суспільства, що сприяє обміну досвідом під час формування й реалізування державної політики у сфері верховенства права, боротьби з корупцією, відновлюваної енергетики та енергоефективності. Працюємо над розвитком, спрощенням і вдосконаленням фіскальної сфери, зокрема в питанні податків на прибуток та капітал в обох країнах, а також розширенням співпраці між Україною і Королівством Бельгія в торговельно-економічній царині.

– Завдяки ринковій прозорості та лібералізації енергетична сфера Бельгії – одна з передових моделей для світу. Майже 20% забезпечення енергетичного балансу Бельгії припадає на атомну, вітрову й сонячну енергію. Відомо, що 11 лютого на засіданні Ради асоціації в Брюсселі Україна висловила готовність доєднатися до Європейського зеленого курсу й прагне одночасно з ним досягнути кліматичної нейтральності до 2050 року. Які поради варто взяти до уваги Україні, аби повторити успіх Бельгії та наблизитися до стандартів ЄС у зазначеній сфері?

– Клімат змінюється дуже стрімко, попри те що нашу увагу спрямовано на боротьбу із цим новим викликом. Кліматичні зміни так само вимагають швидкого й дієвого реагування, як і відновлення економіки. Ми опинилися в ситуації, коли спільні зусилля можуть мати більший, транскордонний ефект. Звичайно, зіткнення з новими обставинами вимагає більшої рішучості, і я радий, що Україна висловила твердий намір дотримуватися мети Європейського зеленого курсу.

Маю зауважити, що цілі цього курсу є амбітними й для Бельгії. Уряд країни співпрацюватиме з регіонами задля оновлення застарілого бельгійського житлового фонду, а також уже ввів обмеження на виробництво транспортних засобів, що не відповідає нульовому рівню викидів. Такі виклики виникають перед багатьма країнами, зокрема й перед Україною. На практиці спостерігаємо, що українці більше підтримують екологічну та стабільну економіку. Українські міста й села потребують раціональнішої мобільності, виробництва відновлюваної енергії та екологічного перетворення промисловості. Бельгія накопичила деякий досвід у цій сфері, наприклад, у галузі морської вітроенергетики, оптимізації залізничної та водної інфраструктури, і відкрита для обміну своїми знаннями. Я підтримую готовність України приєднатися до Європейського зеленого курсу. Проблеми змін навколишнього середовища та клімату вагомі, тож треба шукати спільний підхід до їх розв'язання й адаптації.

– Свідченням активної економічної співпраці між Україною і Бельгією є успішна діяльність бельгійських підприємств в Україні, як-от «Anheuser-Busch InBev», «Schroeder», «Melexis», «Deceuninck», «Massive». Підтвердженням перспективності роботи на українському ринку фінансових послуг стала угода про придбання бельгійським банком «Fortis» страхової компанії «Еталон». Чи є нові українсько-бельгійські економічні й інвестиційні проекти, які розвиватимуть у найближчому майбутньому?

– Бельгія є важливим торговельним та інвестиційним партнером України. Найвідоміші з тих, які ви щойно назвали, є найбільшими бельгійськими інвесторами в незалежну Україну. Бельгійські компанії активно працюють у вашій державі вже давно – понад 30 років, тож вони були одними з перших. Від початку співпраці економічний обмін між нашими країнами зріс. Скажімо, 2020 року Бельгія посіла 11-те місце серед європейських країн за показником двосторонньої торгівлі товарами з Україною – майже 2% від загального товарообігу з країнами Європи. Я також із гордістю вітатиму цього річний новий інвестиційний проект із Західної України.

– Пане Посол, збалансований розвиток економіки Вашої держави констатує наявність досконалої економічної стратегії. З огляду на це, які реформи, на Вашу думку, слід запровадити в Україні, аби шлях стрімкого економічного зростання європейської держави не став для нас примарною надією?

– Бельгія підтримує напрям європейської інтеграції, який обрала Україна, та порядок денний демократичних реформ відповідно до принципів верховенства права, вільного ринку й багатосторонньої співпраці у сферах миру та безпеки. Швидке економічне зростання можливе лише завдяки досягненню синергетичного ефекту від добре впроваджених реформ. Угода про асоціацію надає переваги, однак вона не має стати єдиною метою. Я багато подорожую країною і бачу, що влада на всіх рівнях розуміє, як важливо рухатися вперед, зберігаючи невідворотність реформ, а надто в контексті верховенства права, енергетики, довкілля та зміни клімату. Ясна річ, що також є запит на прогрес від українських громадян.

– *Бельгія давно співпрацює з Україною у військовому секторі в межах Північноатлантичного альянсу на двосторонньому рівні. Чи можете Ви розповісти про те, у якому ще форматі Бельгія допомагає Україні в контексті російської агресії та війни на Сході?*

– Вам, мабуть, відомо, що віцепрем'єр-міністерка і Міністерка закордонних та європейських справ, зовнішньої торгівлі й федеральних культурних інституцій Королівства Бельгія Софі Вільмес навесні відвідала Україну й очолила делегацію країн Бенілюксу, в якій 2021 року головує Бельгія. Міністри трьох держав, зокрема, відвідали 6 травня контрольний пункт пропуску в місті Щастя, де їх ознайомили з безпековою ситуацією та особливостями функціонування однієї з локацій перетину на контактній лінії. Безумовно, Бельгія висловлює цілковиту підтримку й солідарність з Україною, насамперед коли йдеться про її територіальну цілісність.

– *6 жовтня 2020 року на Вашій зустрічі з т.в.о. Міністра освіти і науки України Сергієм Шкарлетом йшлося про актуальні питання унормування взаємодії між Україною та Бельгією у сферах науки й технологій. Наприклад, із початку 2017 року створено 32 колаборації між науковими установами обох країн та підготовлено 945 спільних наукових публікацій. Розкажіть, будь ласка, докладніше про досягнуті домовленості й перспективи співпраці в цьому напрямі.*

– Науково-дослідні відносини між Україною і Бельгією перебувають на високому рівні. Справді, під час зустрічі з тимчасовим виконувачем обов'язків міністра було обговорено поглиблення двосторонньої співпраці між Україною та Бельгією в науковій сфері й галузі технологій. Десятки українських студентів і наукових співробітників уже мають змогу продовжити навчання в Бельгії. За програмою обміну «Erasmus» студенти з України обирають бельгійські університети через ґрунтовні академічні програми й широкі можливості для позакласної роботи. Посольство підтримує волонтерську спільноту та молодіжні організації, які взаємодіють між собою в обох країнах.

– Одним із найпотужніших джерел культурного взаєморозуміння між державами, без сумніву, є інтеграція в концепти наративів і заходів спільних історичних сторінок, тем, подій, зв'язків, інтересів для підкреслення поваги та важливості культурної комунікації. Чи можна відстежити цю ідею в контексті України та Бельгії?

– Україна й Бельгія беруть участь у великих книжкових ярмарках та музичних фестивалях. Наші країни представляють надзвичайно обдаровані люди. Зазначу, що українсько-бельгійська культурна співпраця завжди має особистісний вимір. Кожен великий успіх у живописі, літературі, музиці, кінематографії чи інших мистецьких напрямках базується на власній історії та ініціативах. Мені було приємно спостерігати, як на початку червня 2021 року Одеська філармонія тепло зустріла відомого бельгійського скрипаля й диригента Майкла Гутмана, котрий прибув до України з концертом на VII Міжнародний фестиваль «Odesa Classics». Він був учнем великого Ісаака Стерна, котрий заклав основи одеської школи скрипки, тож Майкл Гутман уважає себе продовжувачем одеських виконавських традицій.

– Уже кілька років у країнах, куди лине чималий потік мігрантів, можна спостерігати посилення антиєвропейських й антиінтеграційних настроїв. Нині явище міграційної кризи в Європі та її наслідки для держав ЄС є дискусійними. На Ваш погляд, як Бельгії вдається регулювати проблему міграції?

– Я б не оцінював міграцію як проблему. Життя кожної людини безцінне. Європейський континент, і Бельгія зокрема, зробили багато висновків унаслідок міграційної хвилі останніх років. Бельгія пройшла довгий шлях – від створення інфраструктури й освітніх програм для біженців до інтегрування іммігрантів у ринок праці в наш час.

Королівство Бельгія є стабільним і надійним «донором» у наданні допомоги задля розвитку. Зовнішня політика країни щодо міграції спрямована на її інтегрування в міжнародну співпрацю з метою розвитку та боротьбу з торгівлею людьми. Також налагоджено плідну взаємодію з ООН, МОМ, інституціями ЄС, бельгійським Міністерством соціальної інтеграції, «Fedasil» (Федеральною агенцією з питань надання притулку біженцям), Бельгійським бюро імміграції, Бельгійським агентством співробітництва з метою розвитку.